

A premontreiek születésnapja

/Kisalföld, 2002-12-23/

Az ember egész életét meghatározzák a karácsonyi élmények - vallja Horváth Lóránt Ödön csornai premontrei apát, aki élete meghatározó karácsonyairól vall a Kisalföldben.

- Szépen hangzik Szent Ágoston regulájában, hogy „azért vagyunk együtt a kolostorban, hogy mindnyájan egy szívvel-lélekkel, egyetértően haladjunk előre az Isten felé vezető úton” - mondta Horváth Lóránt Ödön csornai premontrei apát, amikor élete meghatározó karácsonyairól kérdezte a Kisalföld munkatársa.

Háborús gyermekévek

- Az ember egész életét meghatározzák a karácsonyi élmények gyermekléttől az időskorig. Gyermekkoromat két részre oszthatnám. Az első az, amikor közvetlen közelről nem éreztük még a háborút, s amikor a püspöki elemi iskolába, majd a premontrei gimnáziumba jártam Szombathelyen. Édesapám városi tisztviselő volt, a középosztály életét éltük, sok ajándékot kaptam karácsonyra. Aztán jött 1945 és márciusban a lakásunkat bombatámadás pusztította el. Ezért a nagyszüleimhez költöztünk, és mint mindenki más, elég rossz körülmények között éltünk. Édesapámat elbocsátották az állásából az akkori rendszerváltozás következtében, és azután nem volt olyan szép a karácsony, mint korábban. Még fenyőt sem állíthattunk, mert megtiltották, hogy fát kivágjanak és eladjanak. Ezért seprűnyélbe fűrtünk lyukakat, és azokba helyeztünk gallyakat. A szaloncukrot pedig édesanyám készítette, és színes papírba csomagoltuk. Emlékszem, milyen nagy dolog volt, hogy 1946 vagy '47 karácsonyán túrós tésztát tudott főzni, ez volt az ünnepi ebéd.

Együtt a novíciusok

- 1948-ban Csornára kerültem, a premontrei rend növendéke voltam. Itt valamivel jobb volt az élet, mint odahaza, de csak két ünnepet tölthettem el az itteni közösségben. Együtt voltunk az ebédlőben az akkori rendtagok, növendékek. Én zongoráztam, egyik novícius társam hegedült, nagyon bensőséges, kedves karácsony volt. Miután a rendet betiltották, jelentkeztem a szombathelyi egyházmegyébe, később Budapesten folytattam teológiai tanulmányaimat. A szemináriumban igen gyenge kosztot kaptunk, hideg volt, reggel felvettük a kabátot, és este vetettük le. De inkább a tanulással foglalkoztunk, mint a körülményekkel.

- Miután pappá szenteltek, vidékre kerültem, szerencsémre egyetlen karácsonyt sem kellett egyedül töltenem, mert olyan helyeken szolgáltam, ahol plébános, káplán, sőt, a plébános szülei is ott éltek. Az ünnep után pedig mindig hazalátogattam a szüleimhez. Életem újabb szakasza az volt, amikor Győrben szemináriumi tanárként dolgoztam. Ott együtt ünnepeltünk tanárok, kispapok.

Szent Norbert fogadalma

- 1990 óta pedig Csornán töltöm a karácsonyt. Itt is velünk vannak a fiatalok, ők is hozzánk tartoznak, mintha a gyermekeink lennének, bár felnőtt emberek. Most is várjuk az ünnepet, és alkalmat adunk mindenkinek, hogy szentgyónással és -áldozással készüljön fel Isten fia születésére. Az éjféli misét és a karácsonyi ünnepi misét mindig én mondom. Előtte megtartjuk a mi kis karácsonyunkat is. Külön karácsonyfánk van, és együtt vagyunk a rendtársainkkal. Néhány szóval bevezetem az ünnepet, közösen éneklünk, s mindenki mindenkinek ad ajándékot. Ezeket - elsősorban könyvet - a legfiatalabb rendtársunk osztja ki. Ez szintén a családiasságnak, a szeretetnek, az összetartozásnak a jelképe. Azután éjféli szentmise, rövid pihenő, majd a karácsonyi ünnepi mise következik. A premontraiak számára azért is jelentős a karácsony, mert akkor „született” meg a premontrai rend, hiszen Szent Norbert és első társai karácsonykor tették le szerzetesi fogadalmukat. Sok festmény ábrázolja ezt az eseményt: a háttérben látszik Betlehem, előtte térdelnek Szent Norbert és társai. Mintha a kis Jézusnak tennék le hármass szerzetesi fogadalmukat.

- Igen nagy öröm számomra, hogy minden évben részt vehetek Szombathelyen a premontrai gimnázium karácsonyi ünnepségén. A diákok minden alkalommal szép műsort adnak, s úgy érzem, mintha ők is a mi családukhöz tartoznának, mintha a rend legkisebb gyermekei lennének.